

Taalsteun door Zaakvakdocenten in de ISK

Errol Ertugruloglu

7 November 2022

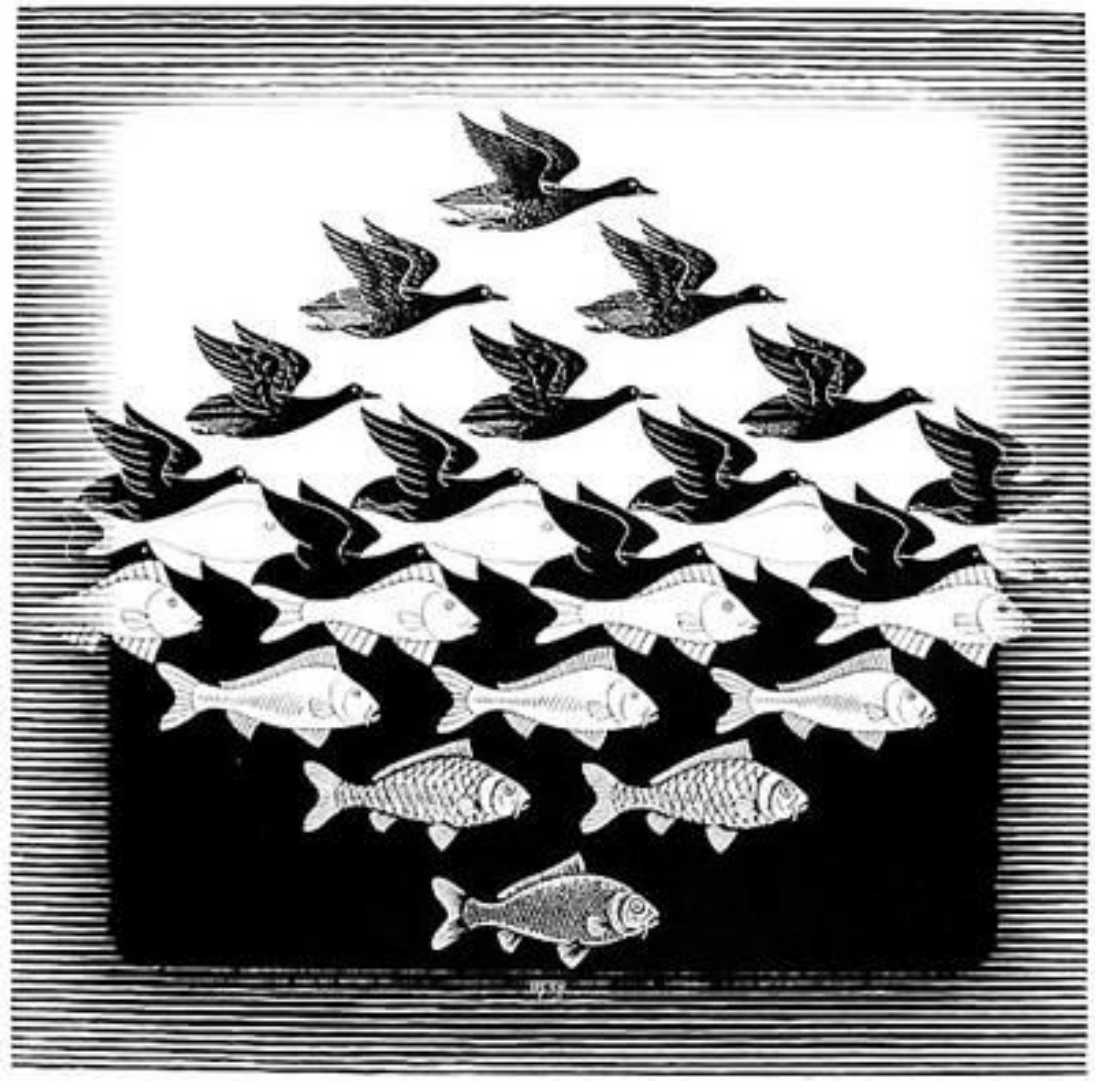
Universiteit
Leiden
The Netherlands

Routeplanner

- ~~Beetje over mij (5 minuten)~~
- Over het onderzoek (10 minuten)
- Groepjes maken (3 minuten)
- Aan de slag (15 minuten x 3)
- Afsluiten (2 minuten)

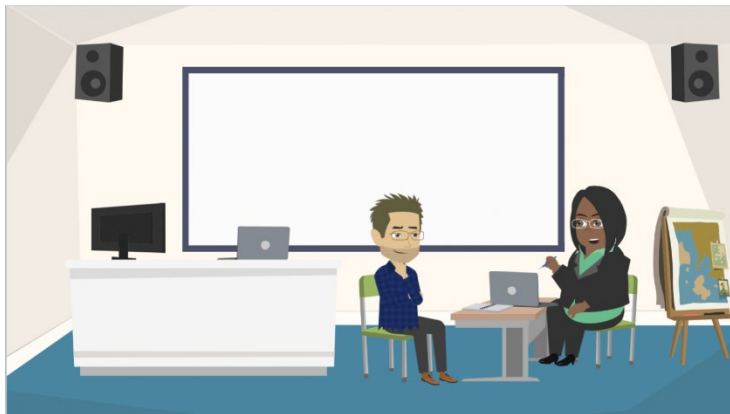
Hoe: praten, kijken, praten

Interviews

Lesobservaties (6 M&M + 2 NT2)

Bespreken van de lesobservaties

eoA

9 interviews

8 * 2 of 3 lesobservaties

8 interviews

1 Kwalitatieve Case Studie

Analyse

- Scaffolding: ‘Whole-class scaffolding’ (Smit, van Eerde & Bakker, 2013)
- Taal: Taalniveaus (Lo & Lin, 2014)
- ‘Unpacking’ en ‘Repacking’

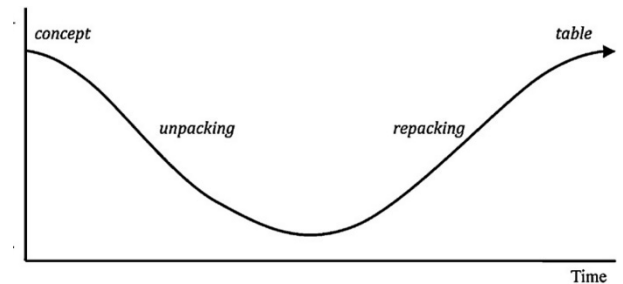

Taalniveaus

Vocabulaire

Zinspatronen

Teksten

‘Whole-class Scaffolding’

- *Talige ondersteuning die in een klassikale discussie door de docent wordt geboden*
 - **Diagnose**
 - **Responsiviteit**
 - **Overdracht naar zelfstandigheid**
- (Smit, 2013, p. 199)

Taalniveaus

Vocabulaire

Wat betekent een bepaald woord en hoe spel je het?

Zinspatronen

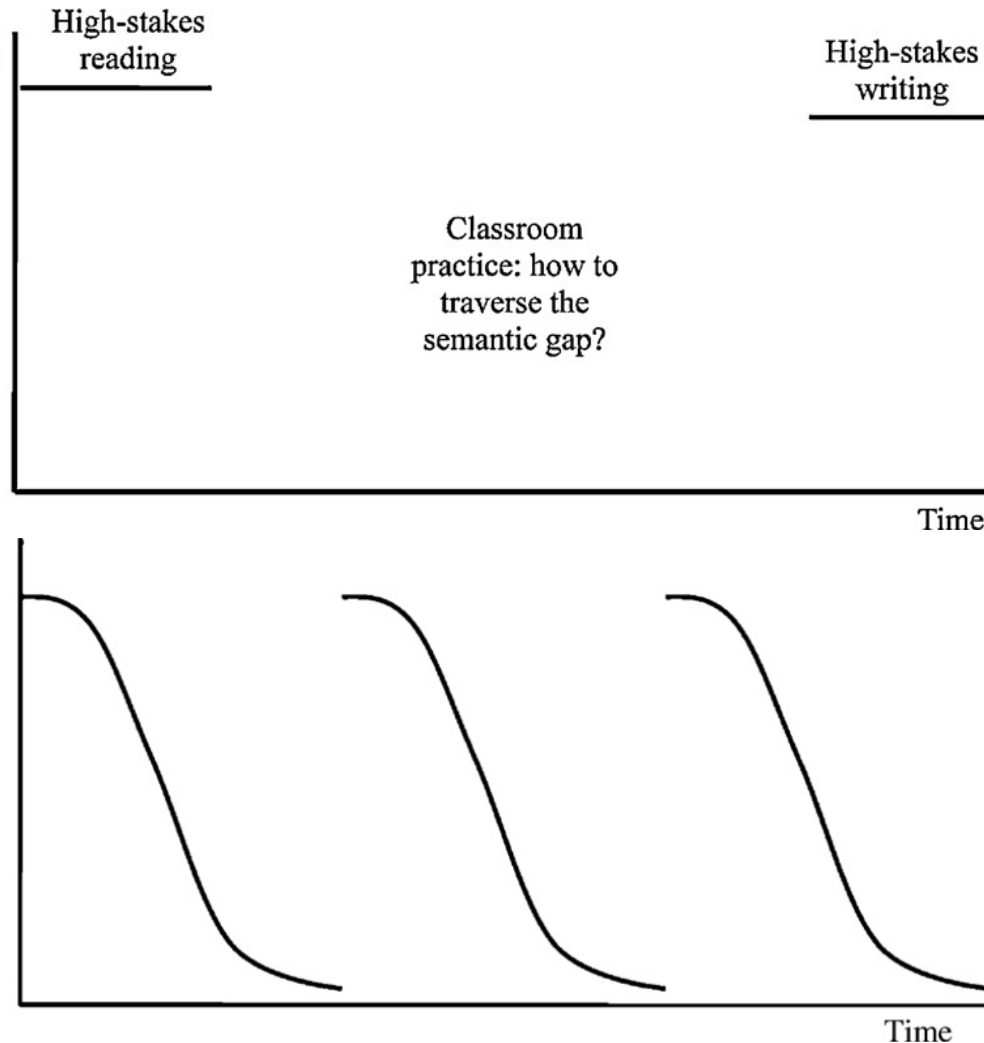
Hoe worden zinnen gevormd en welke rol speelt de woordvolgorde daar in?

Teksten

Hoe zitten teksten in elkaar? Wat doen tussenkopjes en hoe hangen een inleiding, middenstuk en conclusie samen?

(Aangepast van Lo & Lin, 2014, p. 103)

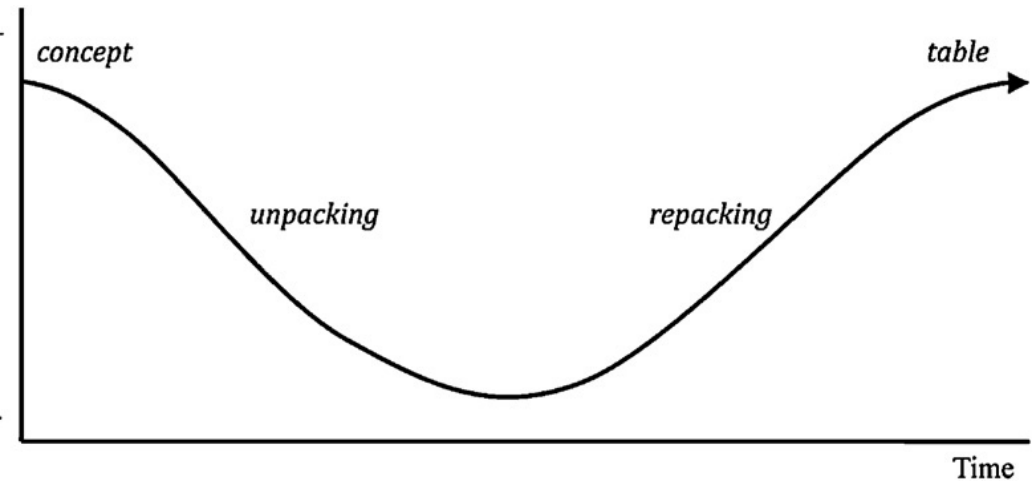
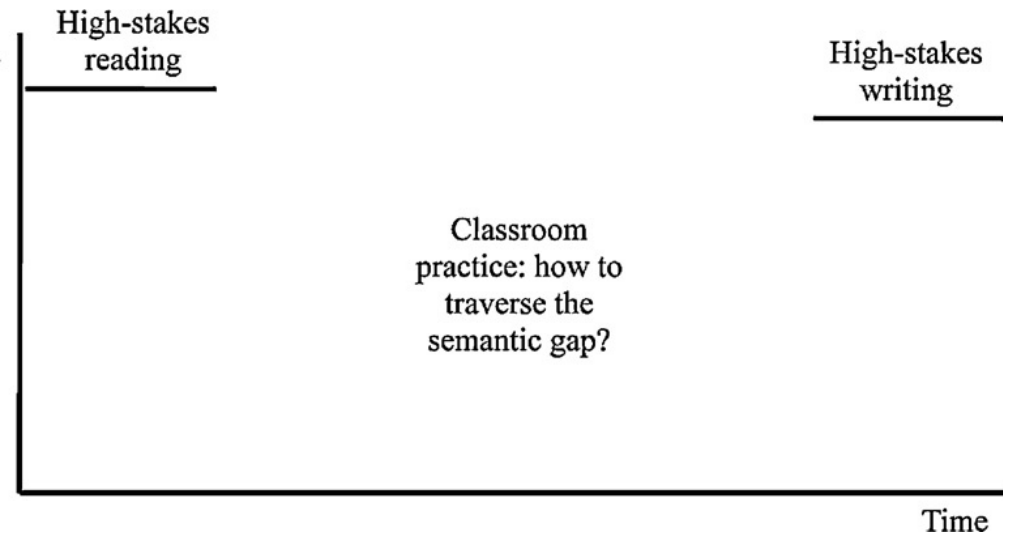
'Unpacking' en 'Repacking'

(Maton, 2013, p. 14)

'Unpacking' en 'Repacking'

- In het onderzoek zien we vooral
 - Unpacking
 - Maar repacking is aanwezig
 - Aan de slag!

(Maton, 2013, p. 15 and 14)

De rest van deze sessie

- Maak groepjes van 3
- Korte inleiding voorbeeld *unpacking* op woordniveau
- Aan de slag met de groep
- Plenair verzamelen van voorbeelden
- Korte inleiding voorbeeld *repacking* op woordniveau
- Aan de slag met de groep
- Plenair verzamelen van voorbeelden
- Korte inleiding voorbeeld *repacking* op zinsniveau
- Aan de slag met de groep
- Plenair verzamelen van voorbeelden
- Einde

Voorbeeld 1

Docent: Lees nog even je bladzijde af. Waren er mensen die een moeilijk woord waren tegengekomen in hun boek, vanochtend? Welke wil jij horen?

Leerling: Maaltijden.

Docent: [schrijft 'maaltijden' op het bord] Als wij een moeilijk woord in een boek lezen, dan zijn er altijd vier stappen die je kan nemen.

Context he, lees alle zinnen, context, kijk naar de plaatjes. [De leerling leest de zin waar het woord in staat nog eens op.]

Mensen vragen. [Leerlingen vertellen met korte omschrijvingen wat zij denken dat het woord betekent.]

Google translate. [De docent vertaalt het woord met google translate in de talen waar leerlingen om vragen.]

Willen jullie er nog een foto bij? Dat was stap vier he, een foto dr bij zoeken. [De docent zoekt met google images een plaatje op van een maaltijd.]

Daarna ontstaat er een klassengesprek over maaltijden.

Voorbeeld 1: ‘unpacking’ op woordniveau

Docent: Lees nog even je bladzijde af. Waren er mensen die een moeilijk woord waren tegengekomen in hun boek, vanochtend? Welke wil jij horen?

Leerling: Maaltijden.

Docent: [schrijft ‘maaltijden’ op het bord] Als wij een moeilijk woord in een boek lezen, dan zijn er altijd vier stappen die je kan nemen.

Context he, lees alle zinnen, context, kijk naar de plaatjes. [De leerling leest de zin waar het woord in staat nog eens op.]

Mensen vragen. [Leerlingen vertellen met korte omschrijvingen wat zij denken dat het woord betekent.]

Google translate. [De docent vertaalt het woord met google translate in de talen waar leerlingen om vragen.]

Willen jullie er nog een foto bij? Dat was stap vier he, een foto dr bij zoeken. [De docent zoekt met google images een plaatje op van een maaltijd.]

Daarna ontstaat er een klassengesprek over maaltijden

Taalniveaus

Vocabulaire

Wat betekent een bepaald woord en hoe spel je het?

Zinspatronen

Teksten

- **Opdracht:** bedenk voor je eigen lespraktijk een voorbeeld waarbij je voor een situatie met ‘unpacking’ talige ondersteuning biedt op woordniveau

Taalniveaus

Vocabulaire
Wat betekent een bepaald woord en hoe spel je het?

Zinspatronen
Hoe worden zinnen gevormd en welke rol speelt de woordvolgorde daar in?

Teksten
Hoe zitten teksten in elkaar? Wat doen tussenkopjes en hoe hangen een inleiding, middenstuk en conclusie samen?

- **Verdiepingsopdracht:** bedenk voor je eigen lespraktijk hoe je in een situatie met ‘unpacking’ talige ondersteuning kunt bieden op zins- of tekstniveau

Voorbeeld:

Docent: Lees nog even je bladzijde af. Waren er mensen die een moeilijk woord waren tegengekomen in hun boek, vanochtend. Welke wil jij horen?

Leerling: Maaltijden.

Docent: [schrijft ‘maaltijden’ op het bord] Als wij een moeilijk woord in een boek lezen, dan zijn er altijd vier stappen die je kan nemen.

Context he, lees alle zinnen, context, kijk naar de plaatjes. [...] Mensen vragen. [...] Google translate. [...] Willen jullie er nog een foto erbij? Dat was stap vier he, een foto er bij zoeken.

Daarna ontstaat er een klassengesprek over maaltijden

Voorbeeld

Een leerling stelt een vraag over een opdracht die verwijst naar de inleiding

Docent: Wat is dat, in het kort? Inleiding?

Leerling 1: ehm, een deel van de tekst waar er verteld waar de tekst over gaat.

Docent: dus het begin he, dus dan gaan ze vertellen over wat ga je nou lezen? Ja, goed zo. En kun jij vertellen wat een tussenkopje is? Is een beetje een makkelijke vraag he?

Leerling 2: de titel van de dingen.

Docent: ja, netjes. Ja, goed zo. En wat is een bron van een tekst?

Leerling 1: bron van een tekst. De afbeelding drie.

Docent: ja, dat zie je staan. Maar ik heb ook wel iets verteld voor over de bron, als je een tekst leest, dan moet je altijd op zoek naar [...]waar komt de tekst vandaan, toch?

Leerling: de herkomst.

Docent: wie heeft de tekst geschreven. Ja, dus dat is ook belangrijk. Dan kunnen we nu verder met de opdrachten.

Verzamelen en bespreken

- Wie hoorde/zag een ander groepje iets bespreken waar ze graag meer over horen?
- Wie heeft er iets waarvan je denkt: daar heeft een ander wat aan?

Voorbeeld 2

Tijdens de les worden verschillende Nederlandse gebruiken en gewoonten besproken.

Vervolgens verdeelt de docent leerlingen in twee teams. Er wordt een timer gezet voor twee minuten.

De twee teams gaan elk in een rij voor het bord staan. Elk team krijgt een stift die doorgegeven moet worden als een leerling een woord op het bord heeft geschreven.

Uiteindelijk wint het team dat in die twee minuten zo veel mogelijk woorden heeft opgeschreven. Alleen de woorden die goed zijn gespeld tellen mee.

Na de twee minuten bespreekt de docent de spelling van de woorden die zij hebben opgeschreven en verbetert eventuele fouten. Daarna worden de woorden die correct zijn gespeld bij elkaar opgeteld en wordt het winnende team bekend gemaakt.

Met de woorden worden in de volgende les zinnen gemaakt.

Voorbeeld 2: 'repacking' op woordniveau

Tijdens de les worden verschillende Nederlandse gebruiken en gewoonten besproken.

Vervolgens verdeelt de docent leerlingen in twee teams. Er wordt een timer aangezet voor twee minuten.

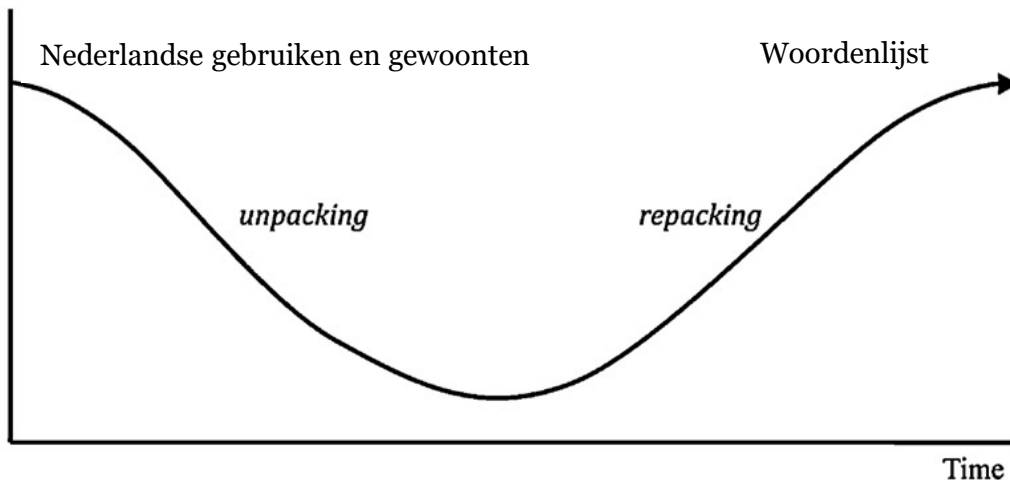
De twee teams gaan elk in een rij voor het bord staan. Elk team krijgt een stift die doorgegeven moet worden als een leerling een woord op het bord heeft geschreven.

Uiteindelijk wint het team dat in die twee minuten zo veel mogelijk woorden heeft opgeschreven. Alleen de woorden die goed zijn gespeld tellen mee.

Na de twee minuten bespreekt de docent de spelling van de woorden die zij hebben opgeschreven en verbetert eventuele fouten. Daarna worden de woorden die correct zijn gespeld bij elkaar opgeteld en wordt het winnende team bekend gemaakt.

Met de woorden worden in de volgende les zinnen gemaakt.

Taalniveaus

Vocabulaire

Wat betekent een bepaald woord en hoe spel je het?

Zinspatronen

Teksten

- **Opdracht:** bedenk voor je eigen lespraktijk een voorbeeld waarbij je voor een situatie met ‘repacking’ talige ondersteuning biedt op woordniveau

Taalniveaus

Vocabulaire
Wat betekent een bepaald woord en hoe spel je het?

Zinspatronen
Hoe worden zinnen gevormd en welke rol speelt de woordvolgorde daar in?

Teksten
Hoe zitten teksten in elkaar? Wat doen tussenkopjes en hoe hangen een inleiding, middenstuk en conclusie samen?

Voorbeeld:

Tijdens de les worden verschillende Nederlandse gebruiken en gewoonten besproken.

Vervolgens verdeelt de docent leerlingen in twee teams. Er wordt een timer aangezet voor twee minuten.

De twee teams gaan elk in een rij voor het bord staan. Elk team krijgt een stift die doorgegeven moet worden als een leerling een woord op het bord heeft geschreven.

Uiteindelijk wint het team dat in die twee minuten zo veel mogelijk woorden heeft opgeschreven. Alleen de woorden die goed zijn gespeld tellen mee.

Na de twee minuten bespreekt de docent de spelling van de woorden die zij hebben opgeschreven en verbetert eventuele fouten. Daarna worden de woorden die correct zijn gespeld bij elkaar opgeteld en wordt het winnende team bekend gemaakt.

Met de woorden worden in de volgende les zinnen gemaakt.

- **Verdiepingsopdracht:** bedenk voor je eigen lespraktijk hoe je in een situatie met ‘repacking’ talige ondersteuning kunt bieden op zinsniveau

Voorbeeld

Docent: Dus, als je nu, jouw mening zou moeten onderbouwen: Fietsen is het meest Nederlands, waarom? Probeer een zin te maken. Omdat...zet je altijd aan het begin.

Leerling: veel oude mensen die Nederlands zijn, gaan steeds fietsen ofzo.

Docent: Oké. Dus veel mensen, omdat. Dat is altijd het begin van een argument.

Leerling: Omdat veel oude Nederlandse mensen fietsen.

Dit patroon wordt met nog een paar leerlingen gevolgd.

Verzamelen en bespreken

- Wie is er onzeker over hun voorbeeld maar is moedig genoeg om het tóch te bespreken?

- Wie heeft er iets waarvan je denkt: daar heeft een ander wat aan?

Voorbeeld 3

De klas heeft het verschil tussen een feit en een mening besproken.

Docent: oké, als je je mening vertelt. 'Ik vind'. Wat is dan nog meer belangrijk?

Leerling: een reden.

Docent: ja, heel goed. En hoe doe je dat? Ik vind het lokaal slecht, en dan kan je twee woorden gebruiken.

Leerlingen: want, omdat.

Docent: heel goed, die zocht ik. Want en omdat. De betekenis is precies hetzelfde, de grammatica niet, de regels niet.

Leerling: bij omdat komt die werkwoord helemaal aan het einde.

Docent: dus, kan je een voorbeeld geven?

Leerling: Omdat het saai is.

Docent: dus je kan zeggen: ik vind het lokaal slecht?

Leerling: Want de leerlingen zijn zo druk.

Vervolgens wordt diverse leerlingen om een mening gevraagd en geeft de docent feedback op het gebruik van 'want' en 'omdat'.

Voorbeeld 3: 'repacking' op zinsniveau

De klas heeft het verschil tussen een feit en een mening besproken.

Docent: Oke, als je je mening vertelt. Ik vind. Wat is dan nog meer belangrijk?

Leerling: een reden.

Docent: ja, heel goed. En hoe doe je dat? Ik vind het lokaal slecht, en dan kan je twee woorden gebruiken

Leerlingen: want, omdat

Docent: heel goed, die zocht ik. Want en omdat. De betekenis is precies hetzelfde, de grammatica niet, de regels niet.

Leerling: bij omdat komt die werkwoord helemaal aan het einde.

Docent: dus, kan je een voorbeeld geven?

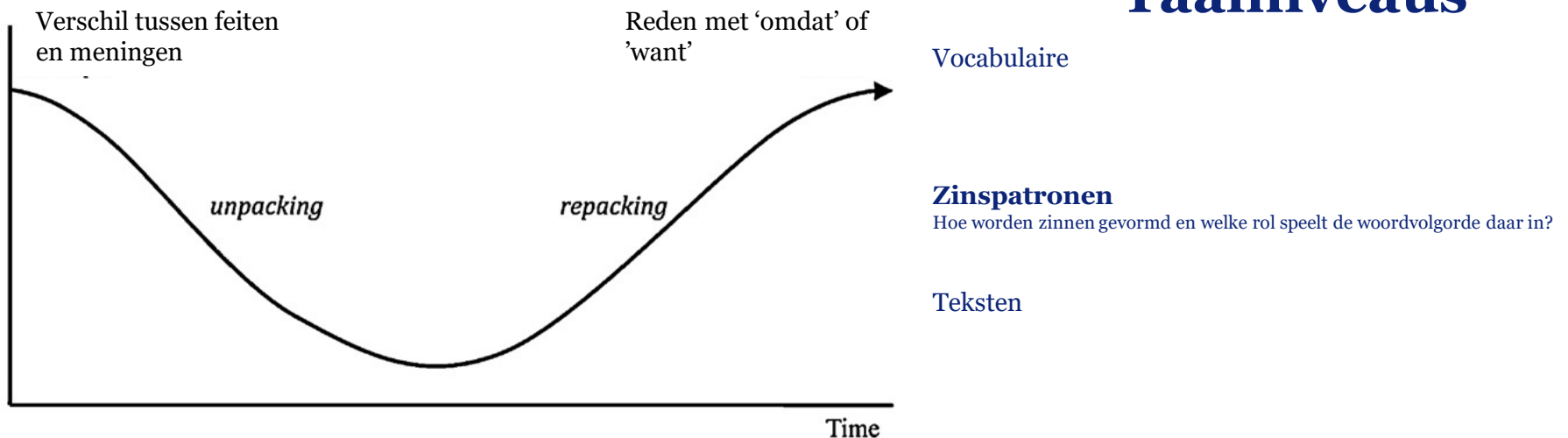
Leerling: Omdat het saai is.

Docent: dus je kan zeggen: ik vind het lokaal slecht?

Leerling: Want de leerlingen zijn zo druk.

Vervolgens wordt diverse leerlingen om een mening gevraagd en geeft de docent feedback op het gebruik van 'want' en 'omdat'.

Taalniveaus

- **Opdracht:** bedenk voor je eigen lespraktijk een voorbeeld waarbij je voor een situatie met ‘repacking’ talige ondersteuning biedt op zinsniveau

Voorbeeld:

De klas heeft het verschil tussen een feit en een mening besproken.

Docent: Oke, als je je mening eh, vertelt. Ik vind. Wat is dan nog meer belangrijk? Want je zegt: oke ik vind het lokaal slecht. En dan? Wat moet je dan doen Esther?

Leerling: een reden.

Docent: ja, heel goed. En hoe doe je dat? Ik vind het lokaal slecht, en dan kan je twee woorden gebruiken

Leerlingen: want, omdat

Docent: heel goed, die zocht ik. Want en omdat. De betekenis is precies hetzelfde, de grammatica niet, de regels niet. Eventjes [wist het bord uit] Wat is het verschil bij de grammatica? Het verschil bij de regel. Want ik vind het lokaal slecht, want...

Leerling: bij omdat komt die werkwoord helemaal aan het einde.

Docent: dus, kan je een voorbeeld geven?

Leerling: Omdat het saai is.

Docent: dus je kan zeggen: ik vind het lokaal slecht?

Leerling: Want de leerlingen zijn zo druk.

Vervolgens wordt diverse leerlingen om een mening gevraagd en geeft de docent feedback op het gebruik van ‘want’ en ‘omdat’.

- **Verdiepingsopdracht:** bedenk voor je eigen lespraktijk hoe je in een situatie met ‘repacking’ talige ondersteuning kunt bieden op tekstniveau

Taalniveaus

Vocabulaire
Wat betekent een bepaald woord en hoe spel je het?

Zinspatronen
Hoe worden zinnen gevormd en welke rol speelt de woordvolgorde daar in?

Teksten
Hoe zitten teksten in elkaar? Wat doen tussenkopjes en hoe hangen een inleiding, middenstuk en conclusie samen?

Voorbeeld

De docent legt uit dat de leerlingen een posterpresentatie gaan geven over land dat zij zelf hebben gekozen.

In de presentatie moeten drie dingen staan die zij over het land hebben geleerd.

Als leerlingen aangeven dat ze klaar zijn pakt de docent het voorbeeld erbij dat zij zelf heeft gemaakt over België.

Ze bespreekt met de leerlingen aan de hand van het voorbeeld wat ze nog zouden kunnen verbeteren aan de poster

Verzamelen en bespreken

- Wie heeft er iets waarvan je denkt: daar heeft een ander wat aan?

**Universiteit
Leiden**
The Netherlands

- Nog niet uitgepraat?
 - Email:
E.o.Ertugruloglu@iclon.leidenuniv.nl
 - LinkedIn.